

Quickscan overlap onderzoekstaken

**Onderzoek naar de mogelijke
overlap in onderzoektaken van
het Advies- en Meldpunt
Kindermishandeling en de Raad
voor de Kinderbescherming**

Amsterdam, 5 april 2012

BOER & CROON

Ministerie van Veiligheid
en Justitie

Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

Achtergrond en aanleiding

- In bedreigende situaties voor het kind is het noodzakelijk dat efficiënt onderzoek door de juiste instantie plaatsvindt en dat op het juiste moment wordt opgetreden om de veiligheid en de noodzakelijke bescherming van het kind te waarborgen;
- Binnen de jeugdzorg zijn meerdere organisaties verantwoordelijk voor het uitvoeren van onderzoek, het houden van toezicht en het opstellen van rapportages;
- In het AO Kindermishandeling is daarom het idee geopperd om het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (hierna: AMK) samen te voegen met de Raad voor de Kinderbescherming (hierna: de Raad), gezien het gelijksoortige karakter van hun onderzoekstaken;
- Tijdens dit overleg heeft de staatssecretaris van Veiligheid & Justitie vervolgens toegezegd een quickscan te laten uitvoeren naar mogelijke dubbelingen in de onderzoekstaken van het AMK en de Raad;
- Doel van de quick scan is inzicht te verkrijgen of er overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad bestaat en zo ja, bezien of deze taken efficiënter georganiseerd kunnen worden zodat kinderen de passende zorg krijgen;
- Boer & Croon is door het ministerie gevraagd deze quickscan uit te voeren;
- Het onderzoek is half februari gestart en is begin april 2012 afgerond.

Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

De quickscan moest op vijf onderzoeksvragen een antwoord geven

De opdrachtformulering bestaat uit drie onderdelen:

1. Verricht onderzoek naar de onderzoekstaken van het AMK en de Raad¹, en beschrijf een eventuele overlap daarin;
2. Onderzoek of een mogelijke overlap samenhangt met de taken, verantwoordelijkheden en rol van het AMK in het vrijwillig kader enerzijds, en die van de Raad in het gedwongen kader anderzijds;
3. Geef, afhankelijk van de resultaten van 1 en 2, een advies over een eventuele samenvoeging van de onderzoekstaken van AMK en Raad c.q. een betere afstemming tussen beide taken;

Bovenstaande opdrachtformulering is uitgewerkt in de volgende vijf onderzoeksvragen:

1. Is er sprake van een overlap in onderzoekstaken tussen AMK en Raad?
2. Stel dat er een overlap in onderzoekstaken is, hoe groot is deze dan?
3. Waar is die overlap aan toe te schrijven? De aard van en/of een gebrekkige afstemming tussen beide organisaties?
4. Zijn hieruit oplossingsrichtingen te bedenken die de ongewenste overlap terugdringen?
5. Zijn er scenario's te schetsen die (functies van) beide organisaties samenvoegen cq beter afstemmen en welke juridische, financiële en organisatorische consequenties zijn daaraan verbonden?

¹ De quickscan richt zich op de vraag of er overlap is in onderzoekstaken tussen Raad en AMK, in de situatie dat de Raad onderzoek doet na een verzoek tot onderzoek (VTO) door het AMK

De quickscan richt zich op een gedeelte van de verzoeken tot onderzoek aan de Raad. De scope is daarmee beperkt

- Deze quickscan richt zich op de mogelijk overlap, die kan ontstaan wanneer het AMK na een onderzoek doorverwijst naar de Raad. In deze situatie meent het AMK dat de situatie ernstig en bedreigend is voor de ontwikkeling van het kind én dat vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk of niet toereikend is.
- Het AMK is niet de enige organisatie, die de Raad kan verzoeken om een beschermingsonderzoek. Ook bureau Jeugdzorg brengt zaken aan bij de Raad. Bureau Jeugdzorg en AMK zijn de voornaamste melders van zowel reguliere als spoedmeldingen. In geval van spoed of een crisis kunnen ook de politie en zorgprofessionals bij de Raad een melding doen. Iedereen kan in feite in het geval van een crisis de Raad benaderen.
- In de situaties dat hulp in vrijwillig kader is vastgelopen, kan het AMK wel in eerder stadium betrokken zijn geweest én/of onderzoek hebben gedaan.
- De Raad kan ook op eigen initiatief (ambtshalve) een beschermingsonderzoek starten.

De quickscan is gefaseerd uitgevoerd. De doorlooptijd bedroeg 6 weken

De quickscan is uitgevoerd in drie fasen:

Fase 1: Vaststellen van de mogelijke theoretische overlap in onderzoekstaken

Op basis van deskresearch is de wijze van onderzoek door het AMK en de Raad, de informatieoverdracht en de samenwerking tussen beide organisaties in kaart gebracht. Vervolgens is geanalyseerd of sprake was van mogelijke overlap in beide onderzoeken en de omvang hiervan.

Fase 2: Vaststellen van de mogelijke overlap in onderzoekstaken in de praktijk

In interviews met medewerkers van het landelijk bureau van de Raad en Jeugdzorg Nederland is gekeken of de uitvoering van taken overeenkomt met de landelijke werkafspraken en of in de uitvoering sprake is van overlap in de onderzoekstaken van het AMK en de Raad. Daarnaast zijn enkele verdiepende interviews gehouden met medewerkers van AMK en Raad in drie regio's.

Fase 3: Interpreteren van de resultaten van Fase 1 en Fase 2

In gesprekken met het landelijk bureau Raad, Jeugdzorg Nederland, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het ministerie van VWS zijn de bevindingen van Fase 1 en 2 getoetst.

Het onderzoek is half februari 2012 gestart . De doorlooptijd van het onderzoek betrof 6 weken.

De uitkomsten van de quickscan moeten met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd

De quickscan kent de volgende uitkomsten:

A. Beschrijving van de ketensamenwerking

Overzichtelijk en bondig worden de processtappen beschreven, die bij het AMK en de Raad worden doorlopen. Start van de beschrijving vormt een melding bij het AMK en de beschrijving eindigt in het geval dat de Raad van mening is dat er een beschermingsmaatregel opgelegd dient te worden, op het moment dat de Raad een verzoek (rekest) aan de rechter hiertoe heeft gedaan.

B. Bevindingen

Dit betreffen de uitkomsten van de analyse van het ketenproces en de cijfers van het aantal meldingen en onderzoeken.

C. Conclusies

Op basis van de bevindingen wordt een uitspraak gedaan óf sprake is van overlap in onderzoek tussen het AMK en de Raad en vervolgens de grootte van deze overlap.

De uitkomsten zijn gebaseerd op een quickscan die in een zeer korte tijd heeft plaatsgevonden. Hierbij zijn vooral processtappen beschreven en is geen uitgebreid dossieronderzoek gedaan. De uitkomsten moeten daarom met enige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Verder is er, naast de landelijke vertegenwoordiging van het AMK en de Raad, slechts een beperkt aantal medewerkers vanuit drie regio's betrokken. Omdat op basis van het praktijkonderzoek geen volledig en representatief beeld kan worden geschetst, zijn de bevindingen vanuit de interviews in de regio's niet meegenomen in de rapportage.

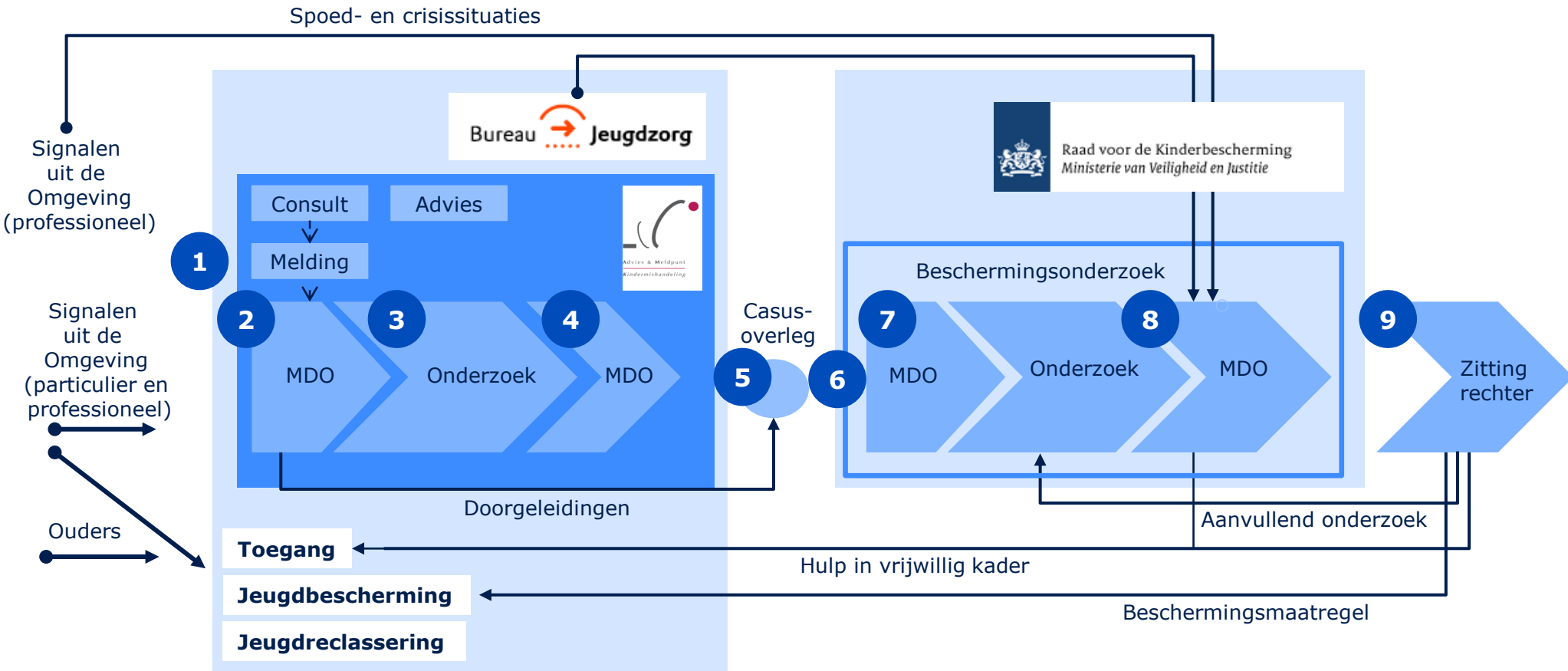
Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

Schematisch overzicht van de ketensamenwerking tussen het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

Melding aan het AMK

- Een melding aan het AMK is de formele start van een onderzoek door het AMK. Deze melding kan op twee manieren tot stand komen: via de advies- en consultfunctie van het AMK en direct. Als mensen een vermoeden hebben van kindermishandeling in hun omgeving kunnen ze het AMK bellen en om advies en consult vragen. Advies is een eenmalig contact met het AMK. Een consult is meervoudig contact en kan uiteindelijk leiden tot een melding aan het AMK en daarmee start van een onderzoek. Er kan ook direct melding worden gedaan aan het AMK en wordt het AMK direct gevraagd om een zaak op te pakken als onderzoek. In deze situatie is meestal sprake van een melding door beroepskrachten, bijna 75 % van de meldingen in 2010 was afkomstig van beroepskrachten.
- De intake (telefonisch) van vermoedens van kindermishandeling verschilt per regio. Sommige regio's hebben een onderdeel 'centrale toegang', dat de telefonische intake afhandelt. Andere regio's hebben een aparte AMK bureaudienst, waar meldingen binnenkomen.
- Als de melding is ingevoerd door de AMK bureaudienst of door de Centrale Toegang dan wordt de melding inhoudelijk opgepakt in een start MDO/Intake overleg.
- Een melding kan leiden tot start van een onderzoek door AMK, maar ook tot een directe doorgeleiding naar de Raad in crisissituaties. In crisissituaties start de Raad dezelfde dag het onderzoek en kan – indien aan de orde - direct een kinderbeschermingsmaatregel worden gevraagd. In reguliere situaties neemt het AMK het 'spoorbesluit bescherming' en moet de melding binnen een week besproken worden met de Raad in een Casusoverleg Bescherming.
- Het AMK kan ook anonieme meldingen in behandeling nemen.

MDO

- Een melding aan het AMK wordt besproken in een eerste multidisciplinair overleg (MDO), dit wordt ook wel Intake genoemd. In dit overleg is naast een onderzoeker ook een gedragsdeskundige en (meestal) een vertrouwensarts aanwezig. In dit overleg wordt de beslissing genomen om een melding als onderzoek op te pakken.
- Als besloten is een onderzoek te starten, dan wordt het onderzoek uitgedeeld aan een van de onderzoekers en start het daadwerkelijke onderzoek.
- Het onderzoek start met contact leggen met het kind en/of de ouders. AMK kan ook kiezen voor een vooronderzoek: het AMK mag dan de eerste vier weken zonder toestemming van betrokkenen onderzoek doen. Hier wordt weinig gebruik van gemaakt. Het AMK probeert altijd zoveel mogelijk duidelijk en transparant te zijn naar de betrokkenen.

Uitvoeren onderzoek door het AMK

- In het onderzoek staat het voeren van gesprekken met het gezin centraal: ouders, het kind en de andere kinderen die tot hetzelfde gezin behoren. Daarnaast voert het AMK gesprekken met de melder, de vermoedelijke pleger, bevoegde instanties, beroepskrachten en niet beroepshalve betrokkenen.
- Betrokken deskundigen bij het AMK onderzoek zijn de vertrouwensarts, de gedragswetenschapper, maatschappelijk werker, unitleider en de AMK-onderzoeker. Eventueel worden externe onderzoekers, zoals medisch specialisten van de forensische polikliniek en kinderartsen, ingezet. Zij zijn niet onderdeel van het onderzoeksteam maar worden als informant bevraagd. Hun bevindingen worden ook meegenomen in de rapportage.
- Na het onderzoek moet duidelijk zijn:
 - of er sprake is van kindermishandeling;
 - welke veiligheidsrisico's dit met zich meebrengt;
 - welke factoren deze bedreiging veroorzaken en in stand houden;
 - welke hulpverlening volgens het AMK aangewezen is;
 - of deze hulpverlening in het vrijwillig kader mogelijk is en of de hulpverlening toereikend is om de bedreiging af te wenden.

- Als de onderzoeker zijn onderzoek heeft afgerond, worden de resultaten besproken in het besluitvormend overleg, vaak eind MDO genoemd. Hierin zijn weer naast de onderzoeker de gedragsdeskundige en de vertrouwensarts aanwezig. In dit overleg komt aan de orde of er sprake is van kindermishandeling, of onderzoek door derden nodig is, of er hulpverlening moet komen, of de ouders bereid zijn om mee te werken en of de ouders de verantwoordelijkheid voor het kind op zich kunnen nemen.
- Als het AMK de conclusie trekt dat de situatie voor het kind bedreigend is en de ouders geen (vrijwillige) hulp accepteren, draagt het AMK het onderzoek over aan de Raad met als doel om met een beschermingsmaatregel hulp af te dwingen. Andere conclusies kunnen zijn: er is verder onderzoek door het AMK nodig, er moeten verdere gesprekken worden gevoerd met betrokkenen om hulpverlening op gang te brengen (dit kan ook leiden tot hernieuwde beoordeling) of de betrokkenheid van het AMK wordt beëindigd.
- Als het AMK de conclusie heeft getrokken dat de casus moet worden overgedragen aan de Raad dan stelt de onderzoeker een Verzoek tot Onderzoek (vto) op.

Afsluiten onderzoek en rapporteren door het AMK

- Het Verzoek tot Onderzoek (VtO) van het AMK is de afsluiting van het onderzoek. De rapportage wordt opgesteld naar aanleiding van een vast format binnen het systeem van het AMK (Kits).
- In het VtO zijn de volgende zaken opgenomen:
 - Een oordeel over wel of geen kindermishandeling
 - Een oordeel over de onderliggende problematiek
 - Een risicotaxatie
 - Een plan voor risicomangement
 - Een oordeel over de mate waarin gezinsleden de problematiek onderschrijven en de mate waarin zij een aansluitende hulpvraag hebben
 - Een oordeel over de vraag of ouders de verantwoordelijkheid voor het kind kunnen nemen
 - Een beargumenteerd besluit over het al dan niet ondernemen van verdere actie en welke actie
- Bij twijfel is het mogelijk dat het AMK de Raad telefonisch consulteert over een casus.
- AMK is verplicht de ouders te informeren over het verzoek tot onderzoek aan de Raad en de inhoud van het verzoek.
- Na het besluiten tot een VtO (het AMK neemt dan een 'spoorbesluit bescherming') brengt het AMK de zaak in bij het casusoverleg bescherming. Na het nemen van het 'Spoorbesluit Bescherming' dient het verzoek tot onderzoek binnen 1 week in het casusoverleg besproken te worden.

In het Casusoverleg Bescherming wordt het Verzoek tot Onderzoek (VtO) besproken

- De secretaris van het Casusoverleg Bescherming voert het VtO in het systeem (Cobos) in en nodigt alle deelnemers uit voor het casusoverleg. Het overleg vindt per regio wekelijks plaats.
- De intaker en de gedragsdeskundigen van de Raad bestuderen het VtO en bespreken gezamenlijk het casusoverleg voor.
- Het casusoverleg heeft altijd een voorzitter en een secretaris. Zowel voorzitter als secretaris kan van de Raad of van het AMK afkomstig zijn. Bij het casusoverleg is wel altijd een vertegenwoordiger van de Raad en vrijwel altijd een vertegenwoordiger van het AMK aanwezig. Optioneel kan ook de betreffende AMK onderzoeker aansluiten, alsmede een gedragsdeskundige van de Raad, een medewerker Bescherming en een medewerker Toegang.
- Het overleg wordt gevoerd langs een vaste agenda. De basis vormt het VtO. Belangrijkste agendapunten zijn:
 - de feitelijke gronden voor een verzoek tot raadsonderzoek
 - de borging van de veiligheid van het kind gedurende het onderzoek (veiligheidsplan)
 - de start en monitoring van de wenselijke geïndiceerde zorg
- Als tijdens de bespreking in het casusoverleg blijkt dat er nog informatie beschikbaar is of opgehaald moet worden die niet is opgenomen in het 'Verzoek tot Onderzoek' formulier, dan wordt afgesproken wie welke informatie aanlevert.
- Vrijwel alle zaken worden door de Raad in behandeling genomen. In enkele gevallen gebruikt het AMK het overleg als consult en kan zij besluiten het VtO niet in te dienen.

Administratieve acceptatie van het verzoek tot onderzoek

- Na het casusoverleg accepteert de intaker administratief het VtO. Daarnaast prioriteert de intaker van de Raad het VtO: spoed of reguliere prioriteit.
- De intaker wijst het VtO administratief toe aan een raadsonderzoeker.
- De Raad informeert de ouders schriftelijk dat de Raad een beschermingsonderzoek is gestart. Dit leidt er in de praktijk regelmatig toe dat hulp in vrijwillige kader als nog op gang komt.
- De maximale doorlooptijd van deze fase bedraagt 10 werkdagen.

Start multidisciplinair overleg (MDO)

- Ter voorbereiding van het MDO analyseert en ordent de raadsonderzoeker de beschikbare informatie, vastgelegd in het VtO, en stelt vast welke informatie ontbreekt en welke informatie niet actueel is.
- Tijdens dit overleg kunnen naast de raadsonderzoeker en een gedragsdeskundige, een jurist en de intaker aanwezig zijn.
- Tijdens het 'start' MDO wordt gezamenlijk de focus van het onderzoek vastgesteld en het onderzoeksplan opgesteld.
- Het onderzoeksplan is leidraad bij het bespreken van het verloop van het onderzoek.

Uitvoeren en rapporteren van het onderzoek door de Raad

- De raadsonderzoeker start met het informeren van de ouders. Het gesprek heeft tot doel de ouders te informeren over de procedure van de Raad en de feiten te toetsen. Het betreffende kind en de andere kinderen in het gezin worden gesproken. Tijdens het onderzoek kunnen met de ouders meerdere gesprekken worden gevoerd.
- Indien noodzakelijk worden hierna gesprekken gevoerd met diverse betrokkenen bij het gezin.
- Tijdens het onderzoek kan de raadsonderzoeker gebruik maken van de expertise van een gedragsdeskundige of jurist. Indien medisch onderzoek noodzakelijk is, doet de raadsonderzoeker een beroep op de vertrouwensarts van het AMK.
- Uitkomsten van het raadsonderzoek worden besproken in het 'besluitvormend' MDO. De beantwoording van de onderzoeksvragen zoals vastgesteld in het 'start' MDO is het product van deze fase. In dit overleg vindt besluitvorming plaats. Indien niet wordt besloten tot een verzoek om een maatregel aan de rechter dan:
 - is de casus opgelost
 - wordt doorverwezen naar hulpverlening in vrijwillig kader. In de meeste gevallen naar BJJ Toegang
- Bevindingen worden besproken met de betrokkenen uit het gezin. Zij mogen vervolgens reageren op het rapport en hun reactie wordt hierin meegenomen. Ook informatie van derden wordt na hun goedkeuring opgenomen in het rapport.

Uitvoeren en rapporteren van het onderzoek door de Raad (2)

Het rapport is de afsluitende verantwoording van het onderzoek en bevat naast een adequate onderbouwing van het besluit:

- De aanleiding voor het onderzoek, de ter beschikking gestelde informatie en de onderzoeksvragen
- De betrokken personen in het onderzoek
- Eventuele gebeurtenissen of omstandigheden die het onderzoek beïnvloed hebben
- Welke raadsmedewerkers en eventuele externe gedragsdeskundigen in het onderzoek betrokken zijn geweest
- Een beschrijving van feiten en achtergronden
- Een beschrijving van de situatie van de minderjarige en van overige minderjarigen in het gezin
- Relevante informatie van derden
- De gegevens en interpretatie hiervan die leiden tot beantwoording van de onderzoeksvragen
- Het eventuele rapport van de gedragsdeskundige en in hoeverre diens conclusies zijn overgenomen
- Reacties van betrokkenen op conceptrapport
- Ondertekening door teamleider en raadsonderzoeker van brieven met rapportage en adviezen en eventueel het verzoekschrift om een kindbeschermingsmaatregel

Administratieve afronding en rekest van de Raad aan de rechter

- Indien in het 'besluitvormend' MDO wordt besloten om de rechter te verzoeken om een maatregel, dan draagt de administratie zorg voor een rekest aan de rechter. Ter onderbouwing van het rekest wordt verwezen naar het raadsrapport. Ook het rekest is altijd ter inzage aan de ouders. De maximale doorlooptijd voor de administratieve afhandeling is 2 werkdagen.
- Het AMK wordt over het verzoek aan de rechter administratief geïnformeerd.
- Er is altijd vertegenwoordiging vanuit de Raad en BJZ op de zitting.
- De rechter wil zicht krijgen op de volgende aspecten:
 - De ernstige bedreigingen in de ontwikkeling van het kind
 - Hoe de ouders zich opstellen en hoe zij naar de situatie kijken (willen/kunnen)
 - De hulpverleningsgeschiedenis, om te kunnen beoordelen of gedwongen hulp nodig is
- Mogelijke uitkomsten na de zitting zijn:
 - Rechter legt maatregel op en benoemt een gezinsvoogd
 - Rechter houdt de zaak aan
 - Rechter wijst het verzoek af
- De uitspraak van de rechter wordt niet gemeld bij het AMK.

Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

De onderzoeken dienen een verschillend doel. De scope van de onderzoeken verschilt daarmee ook

De scope van het onderzoek door het AMK

Het doel van het onderzoek door het AMK is vaststellen of daadwerkelijk sprake is van kindermishandeling na een melding en zo ja, welke hulp een kind nodig heeft.

Het onderzoek richt zich op de problematiek, de hulpvraag en de opvoedings- en hulpmogelijkheden van de ouders. Het AMK heeft vertrouwensartsen in dienst, die de medische aspecten onderzoeken. Er wordt bekeken of vrijwillige hulp tot de mogelijkheden behoort en of ouders bereid zijn deze hulp te accepteren. Zo ja, dan verwijst het AMK het gezin door naar lokale hulpverlening, met name BIZ Toegang. Het AMK verwijst een zaak door naar de Raad als vrijwillige hulp niet meer mogelijk is of niet toereikend is en de situatie ernstig bedreigend is voor het kind.

De scope van het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming

Het doel van het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming, na een verzoek tot onderzoek (VtO) door het AMK, is vaststellen of er sprake is van een zodanig dreigende opvoedingssituatie dat verplichte hulp nodig is en hiervoor een rekest aan de rechter dient te komen. Het onderzoek richt zich op de ernst van de bedreiging en het gezinspatroon met beschermende en risicofactoren, het persoonlijk functioneren van de ouders/verzorgers en de minderjarige, de ontwikkelingsfase waarin de minderjarige zich bevindt, de opvoedingsmogelijkheden van de ouders/verzorgers en de mogelijkheden voor hulpverlening en de toekomstverwachtingen.

Het AMK en de Raad hebben vanwege het doel van hun onderzoek andere onderzoeksbevoegdheden- en verplichtingen. Zo mag het AMK zonder medeweten van betrokkenen vier weken onderzoek doen en heeft de Raad meer mogelijkheden om tijdens het onderzoek informatie op te vragen bij derden.

Voor de Raad zijn de uitkomsten van het onderzoek van het AMK het vertrekpunt

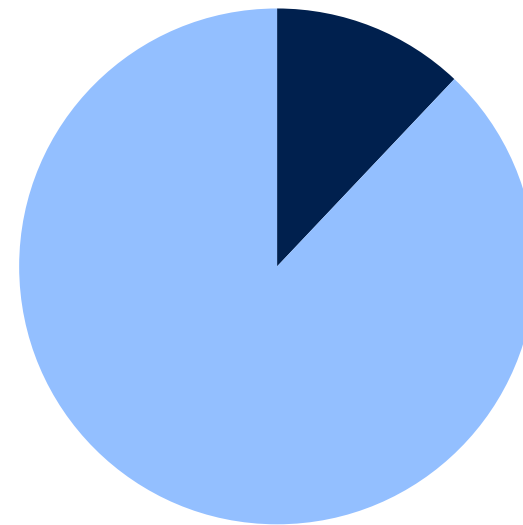
- Het AMK doet bij de Raad een Verzoek tot Onderzoek (VtO) indien het AMK inschat dat er ernstige bedreigingen zijn voor de ontwikkeling van het kind en dat vrijwillige hulpverlening niet (meer) mogelijk of toereikend is.
- Voordat de Raad een beschermingsonderzoek start worden de uitkomsten van het onderzoek van het AMK bestudeerd en besproken met het AMK in het casusoverleg Bescherming.
- De Raad start het onderzoek door vast te stellen of de onderzoekgegevens van het AMK feitelijk, volledig, actueel en betrouwbaar zijn. Eventueel wordt het AMK gevraagd om aanvullende informatie aan te leveren of om bronnen te vragen gemelde informatie te accorderen.
- De Raad stelt vervolgens op basis van het AMK onderzoek vast welk aanvullend onderzoek door hen noodzakelijk is en welke aanvullende onderzoeksvragen beantwoord moeten worden om het onderzoek te completeren, (gedeeltelijk) te actualiseren of (gedeeltelijk) te objectiveren om te beoordelen of een beschermingsmaatregel noodzakelijk is. De Raad stelt tevens vast of het onderzoek ambtshalve moet worden uitgebreid, indien sprake is van meerdere kinderen in dezelfde gezinssituatie.

De scope van de quickscan is beperkt. De mogelijke overlap in onderzoekstaken daarmee ook

- In 2010 vonden er in totaal 30.296¹ kindonderzoeken plaats bij de AMK's. Na afronding van deze onderzoeken heeft het AMK in 3.654 gevallen de Raad verzocht om een onderzoek. Dit is 12 % van het totaal aantal onderzoeken. Doorgeleidingen zijn ook onderdeel van dit cijfer.
- In het overgrote deel van de onderzoeken, oftewel 88 %, vraagt het AMK de Raad voor de Kinderbescherming niet om een onderzoek.
- Dat betekent dat de mogelijke overlap, die kan ontstaan tussen de onderzoeken van het AMK en de Raad op basis van het totaal aantal onderzoeken van het AMK en op basis van de gekozen scope van de quickscan, relatief klein is.

AMK onderzoeken 2010 30.296

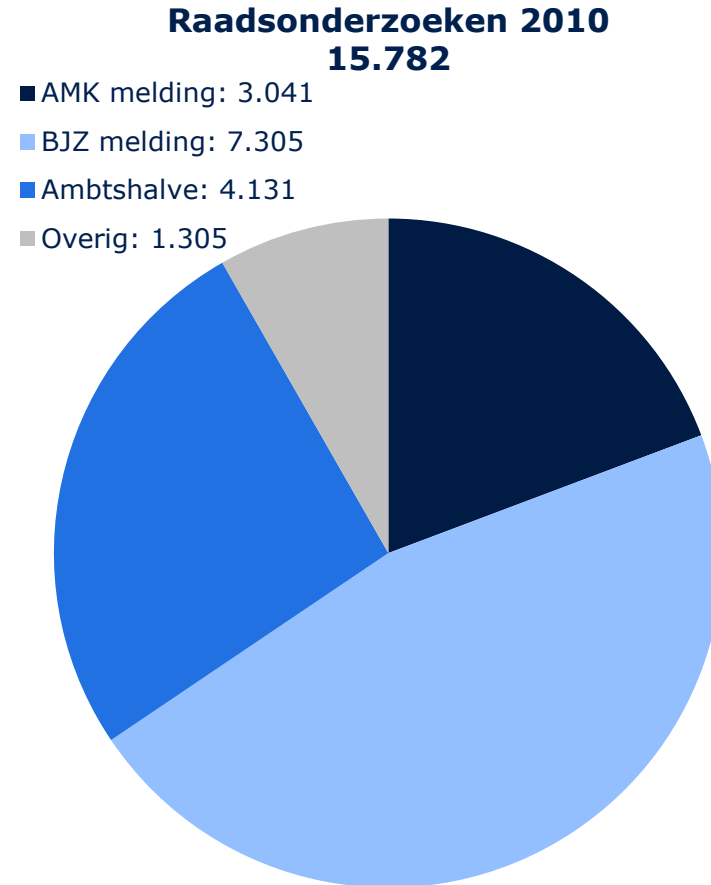
■ Naar de Raad: ■ Niet naar de Raad

¹Het betreft hier kinderen en niet het gezin. In 2010 hadden de onderzoeken betrekking op 18.076 gezinnen.

De scope van de quickscan is beperkt. De mogelijke overlap in onderzoekstaken daarmee ook (2)

- In 2010 zijn er 15.782 onderzoeken naar een kindbeschermingsmaatregel door de Raad in behandeling genomen. In 3654¹ gevallen heeft het AMK de Raad verzocht om een onderzoek. Dit is 23 % van het totaal aantal onderzoeken door de Raad.
- In ongeveer 30 % van de gevallen concludeert de Raad na onderzoek dat een kindbeschermingsmaatregel niet opgelegd hoeft te worden en dat vrijwillige hulp wel mogelijk is (geworden).
- De normtijd voor een Raadsonderzoek (het aantal uren dat een Raadsonderzoeker aan een onderzoek mag besteden) is ongeveer 24 uur. De mogelijke overlap, gemeten in FTE, is daarmee ook beperkt.

¹ Uit cijfers van AMK blijkt dat het aantal van 3.041 AMK meldingen aan de Raad met 613 worden verhoogd omdat deze 613 meldingen AMK meldingen zijn die door de Raad als BJZ meldingen zijn geregistreerd. Het totale aantal AMK meldingen wordt dan 3654. Het totale BJZ aantal van 7.305 moet dan met 613 worden verlaagd.

Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

Het aantal onderzoeken waarin mogelijk overlap kan ontstaan is relatief klein

In 12% van het aantal onderzoeken verzocht het AMK in 2010 de Raad om onderzoek. Dit is 23% van het aantal onderzoeken door de Raad uitgevoerd in 2010.

In 2010 is het AMK 3654 onderzoeken gestart. Dit is 12 % van het totaal aantal onderzoeken van het AMK (30.296) en 23 % van het totaal aantal Raadsonderzoeken (16.215).

De mogelijke overlap in FTE is op basis van het aantal onderzoeken zeer beperkt

De normtijd voor een onderzoek door de Raad is 24 uur. Mocht in een aantal onderzoeken sprake zijn van enige overlap dan is deze op basis van de tijd, die aan een onderzoek door een raadsonderzoeker wordt besteed, zeer klein.

In deze quick scan is, overeenkomstig de opdracht, gekeken naar overlap in taken tussen het AMK en de Raad. De samenwerking tussen BJZ en de Raad is derhalve buiten beschouwing gelaten. Dit betreft echter wel het grootste aantal VtO's aan de Raad. Het verdient daarom de aanbeveling om de samenwerking tussen BJZ en de Raad en de rol van het AMK hierin, mede in het licht van de stelselherziening Jeugd, nader te bezien. Daarnaast is in deze quick scan zoals gezegd voornamelijk gekeken naar het proces op hoofdlijnen. Voor een volledig beeld is uitgebreider onderzoek nodig.

Bezien vanuit doel, aard en onderzoeksactiviteiten van beide organisaties lijkt de overlap gering

Het onderzoek door het AMK en het onderzoek door de Raad dienen een verschillend doel en hebben daarom een andere scope.

Het AMK onderzoekt of er sprake is van kindermishandeling en of vrijwillige hulp mogelijk en toereikend is. De Raad onderzoekt of ingrijpen van rechtswege nodig is. De Raad heeft daarmee een andere vraag te beantwoorden dan het AMK. De scope van beide onderzoeken verschilt als gevolg hiervan ook.

De Raad gaat in beginsel uit van de aangeleverde informatie vanuit AMK, mits deze actueel, accuraat en gevalideerd is.

De Raad baseert zijn oordeel op de uitkomsten van het onderzoek door het AMK én op basis van eigen onderzoek. Indien de aangeleverde informatie actueel, accuraat en gevalideerd is, dan beschouwt de Raad deze informatie als zijn vertrekpunt. De Raad doet niet opnieuw onderzoek om deze informatie te verkrijgen. De Raad vraagt wel altijd naar de mening van de ouders en kinderen.

Gelijke onderzoeksactiviteiten kunnen niet worden bestempeld als overlap

Beide organisaties spreken uitvoerig het kind en gezin. De Raad is in zijn onderzoek verplicht de direct betrokkenen (kind en ouders) te spreken, ook wanneer het AMK deze reeds heeft gesproken. Dit is niet als overlap te bestempelen, maar is een noodzakelijk onderdeel van het raadsonderzoek. Ingrijpen in het leven van een kind door de overheid vereist uiterste zorgvuldigheid. Dit laat onverlet dat de Raad en het AMK wel dienen te investeren in samenwerking en afstemming.

De quickscan laat zien dat een goede samenwerking en afstemming de mogelijke overlap beperkt

De huidige manier van werken met het casusoverleg bescherming zorgt voor meer efficiëntie

Medewerkers van de Raad en het AMK weten elkaar veel beter dan voorheen te vinden. De relatief nieuwe manier van werken met het casusoverleg bescherming heeft dit mogelijk gemaakt. De Raad en het AMK zitten daadwerkelijk bij elkaar en kunnen afspraken maken over lopende zaken en openstaande acties bij een zaak. Deze wijze van werken maakt dat een zaak sneller opgepakt kan worden door de Raad.¹

Doorlooptijden blijven zo beheersbaar en er bestaat minder risico dat informatie vanuit het AMK niet meer actueel is tijdens of bij afronding van het raadsonderzoek. Voorwaarde voor succes van deze manier van werken is dat de professionals voldoende vertrouwen in elkaars expertise tonen en dat deze overlegstructuur en manier van samenwerken, die door de regio's binnen vastgestelde kaders zelf ingevuld mag worden, structureel geëvalueerd wordt.

De aard van de casussen draagt bij aan een efficiënte uitvoering van de onderzoeken

De zaken, waarin het AMK de Raad verzoekt om een onderzoek, betreffen voornamelijk zaken, waarin het AMK constateert dat hulp in vrijwillig kader niet mogelijk is. Het betreffen casussen waarin sprake is van spoed of een ernstig bedreigende situatie voor het kind. Het AMK draagt in deze gevallen direct over aan de Raad. Dat betekent dat het schematische ketenproces vrijwel zonder (langdurige) onderbrekingen wordt doorlopen, waardoor lange doorlooptijden worden voorkomen.

¹ De processtappen 4, 5, 6 en 7 in het schema op pagina 9 en pagina 31 sluiten door deze manier van werken met het casusoverleg bescherming naadloos op elkaar aan.

Quickscan naar de overlap in onderzoekstaken van het AMK en de Raad voor de Kinderbescherming

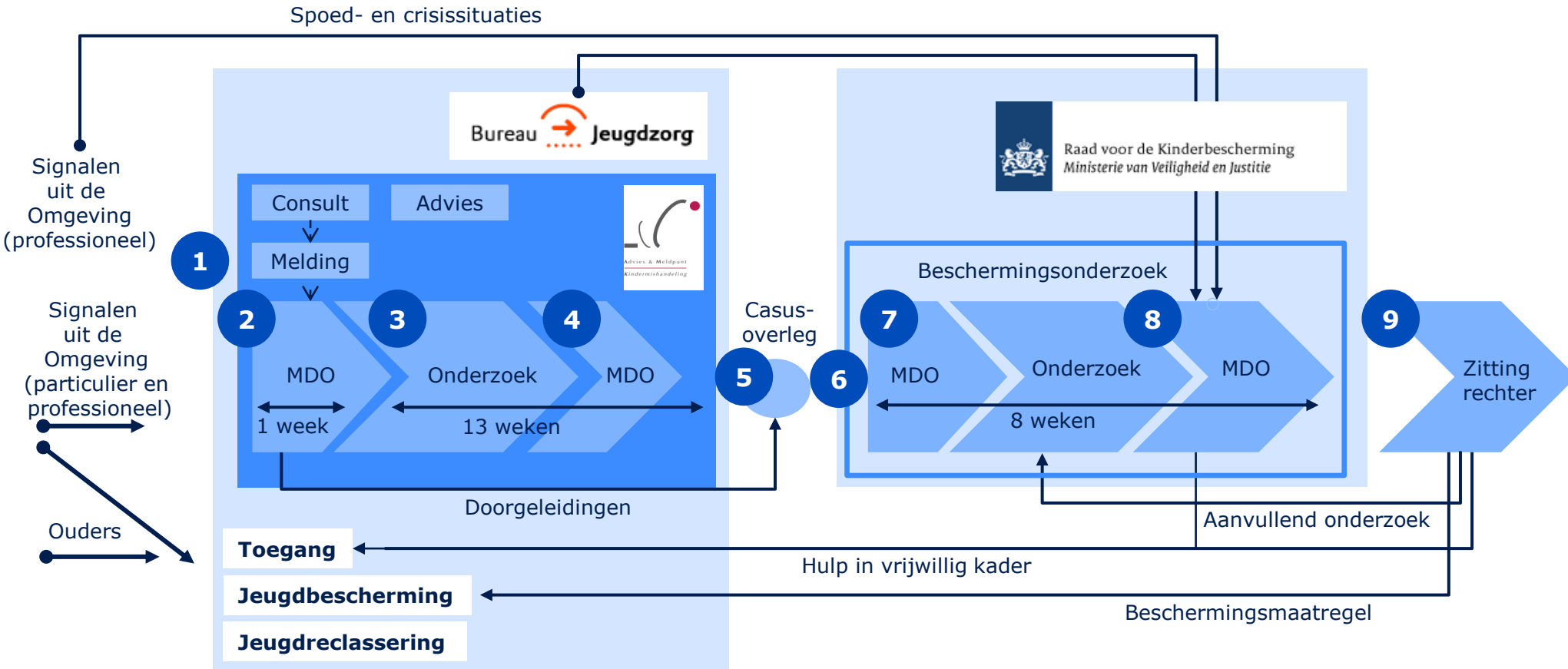
1. Achtergrond en aanleiding	2
2. Scope en aanpak van het onderzoek	4
3. Beschrijving van de ketensamenwerking	9
4. Bevindingen	22
5. Conclusies	27

Bijlagen

- Doorlooptijden
- Geraadpleegde bronnen
- Gesprekspartners tijdens het onderzoek

Doorlooptijden

Schematisch overzicht van de ketensamenwerking tussen het AMK en de Raad

Doorlooptijden (2)

- Binnen vijf dagen na ontvangst van de melding door AMK moet vastgesteld worden of de melding aanleiding geeft tot een onderzoek. De gemiddelde doorlooptijd in 2010 van ontvangst van melding tot start onderzoek voldeed grotendeels aan deze norm. De gemiddelde wachttijd van melding tot start van het onderzoek was in 2010 één week. Alleen in het derde kwartaal van 2010 duurde het gemiddeld een halve dag langer voordat het onderzoek aanving
- Binnen 13 weken na aanvang van het onderzoek moet door AMK beoordeeld worden of de melding aanleiding geeft tot stappen en zo ja, welke (verwijzen en overdragen). De termijn van 13 weken start op het moment dat een onderzoek start. Het AMK hanteert een eigen norm van 10 weken. De gemiddelde landelijke doorlooptijd van een AMK onderzoek was in 2010 iets minder dan 10 weken.
- Het AMK moet het afgesloten onderzoek binnen één week naar het casusoverleg bescherming sturen ter bespreking.
- De doorlooptijd van een beschermingsonderzoek van de Raad (van melding tot rekest) was in 2010 gemiddeld 63 dagen (in 2008 was dit nog 103). De landelijk afgesproken streefnorm is 56 dagen (8 weken).
- In crisissituaties wordt meteen met het raadsonderzoek gestart en –indien nodig- direct een kindbeschermingsmaatregel gevraagd. De doorlooptijd is dan kort.
- De normtijd is de gemiddelde tijd die de Raad nodig heeft voor een onderzoek. Dit is in 2012 24,5 uren. In 2011 was dit 26,1 uren.

Geraadpleegde bronnen

Algemeen/overkoepelend:

- Beleidsbrief stelselwijziging jeugd, november 2011
- Landelijk toetsingkader voor de regionale samenwerkingsafspraken tussen bureau Jeugdzorg en de Raad, april 2011
- Nederlands Jeugd Instituut: Veldconsultatie SHG-AMK-Raad voor de Kinderbescherming, een inventarisatie naar mogelijke nieuwe vormen van samenwerking, eindrapport, juli 2011

Raad voor de Kinderbescherming:

- Bakker, M.: Kwaliteit van de meldingen, juni 2010 (interne notitie)
- Cardol, G; Kamphorst, G; Kuipers M. en J. Hermans: Grondslagen methode raadsonderzoek Raad voor de Kinderbescherming, januari 2012 (interne notitie)
- Handleiding nieuwe methode raadsonderzoek in beschermingszaken, oktober 2009
- Inspectie Jeugdzorg: Een kindbeschermingsmaatregel?, oktober 2010
- Kwaliteitskader 2009
- Protocolen 2009
- De Raad voor de kindbescherming in het nieuwe stelsel, januari 2012
- Dr. M.J. Steketee, drs. M.J.H. Goederie, drs. H. Braan: De onderzoekstaak van de Raad voor de Kinderbescherming. Verwey Jonker Instituut, januari 2007

Geraadpleegde bronnen (2)

Jeugdzorg Nederland:

- AMK jaaroverzicht 2010
- Baeten, P.: Protocol van handelen advies- en meldpunten kindermishandeling, 2009
- Inspectie Jeugdzorg: De bruikbaarheid van adviezen en consulten van het AMK, maart 2011
- Jeugdzorg Nederland: Brancherapportage Jeugdzorg 2010
- Jeugdzorg Nederland: Naar integrale jeugdzorg, mei 2011
- Volder, C.;H. van den Bosch en M. Beckers: Deel rapport vervolgacties Beter Beschermd 2010, augustus 2010

Gesprekspartners tijdens het onderzoek

- Ministerie van Veiligheid en Justitie:
 - Carline Carati
 - Corina de Volder
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport:
 - Janine Huiden
- Landelijk bureau van de Raad:
 - Hans van de Donk
 - Nelly Snijders
 - Marga Bakker
 - Greetje Kamphorst
- Jeugdzorg Nederland:
 - Harry van den Bosch
- Diverse medewerkers van het AMK en de Raad in de regio's Utrecht, Rotterdam en Noord-Holland